

Česká zemědělská univerzita v Praze

Ústřední komise Biologické olympiády

Biologická olympiáda

47. ročník

školní rok 2012-2013

PROPOZICE

Praha 2012

Tematické zaměření ročníku

Kategorie C a D: Ekosystémy rybníků

Kategorie A a B: Lásky, sex a něžnosti v říši živočichů a rostlin

Kategorie

- Kategorie D** – určena pro žáky 6. a 7. ročníků základních škol, studenty 1. a 2. ročníků osmiletých gymnázií; probíhá ve školním a okresním (obvodním) kole, příp. dle rozhodnutí krajské komise v krajském kole
- Kategorie C** – určena pro žáky 8. a 9. ročníků základních škol, studenty 3. a 4. ročníků osmiletých gymnázií, 1. a 2. ročníků šestiletých gymnázií; probíhá ve školním, okresním (obvodním) a krajském kole
- Kategorie B** – určena pro studenty 1. a 2. ročníků čtyřletých středních škol, 3. a 4. ročníků šestiletých gymnázií, 5. a 6. ročníků osmiletých gymnázií; probíhá ve školním a krajském kole
- Kategorie A** – určena pro studenty 3. a 4. ročníků čtyřletých středních škol, 5. a 6. ročníků šestiletých gymnázií, 7. a 8. ročníků osmiletých gymnázií; probíhá ve školním, krajském a ústředním kole

Postupová kola a termíny jejich konání

	kategorie A	kategorie B	kategorie C	kategorie D
školní kola	do 1. 3. 2013	do 1. 3. 2013	do 15. 2. 2013	do 15. 2. 2013
okresní kola	-----	-----	27. 3. 2013	10. 4. 2013
krajská kola	5. 4. 2013	12. 4. 2013	10. 5. 2013	dle krajské komise
ústřední kolo	22. – 26. 4. 2013	-----	-----	-----

- V případě **školních kol** jsou uváděny vždy **poslední možné termíny pro jejich konání**.
- Uvedené termíny konání **okresních a krajských kol** všech kategorií a **kola ústředního** jsou **závazné**.
- Žáci a studenti soutěží v kategorii, která odpovídá jejich ročníku, případně v kategorii vyšší, ale vždy **pouze v jedné z nich**.
- Soutěžícího není možné zařadit do vyššího soutěžního kola přímo.
- Ústřední komise BiO doporučuje pořádat krajské kolo kategorie D s finanční podporou kraje.

Garance soutěžních kol

- Školní kola BiO – jednotlivé školy (ředitel školy a pověřený učitel, případně předmětová komise)
- Okresní kola BiO – příslušné krajské úřady (odborníky školství, mládeže a tělovýchovy/sportu), resp. organizace pověřená krajským úřadem, a okresní komise Biologické olympiády
- Krajská kola BiO – příslušné krajské úřady (odborníky školství, mládeže a tělovýchovy/sportu), resp. organizace pověřená krajským úřadem, a krajské komise Biologické olympiády
- Ústřední kolo BiO – Česká zemědělská univerzita v Praze (organizace pověřená MŠMT ČR) a Ústřední komise Biologické olympiády

Doporučení: U soutěžících s diagnostikovanými specifickými poruchami učení je organizátorům soutěžních kol všech stupňů, resp. hodnotícím komisím doporučeno zohlednit tuto skutečnost při řešení soutěžních úloh, resp. poskytnou soutěžícím přiměřeně delší čas pro jejich vypracování. Soutěžící jsou povinni svou diagnózu odpovídajícím způsobem doložit.

Krajská kola BiO kategorií A a B budou, podobně jako v předcházejících ročnících, zabezpečována ve spolupráci s delegáty PS BiO AB, kteří budou spolupracovat s organizátory, budou se podílet na přípravě, průběhu a rovněž na hodnocení výsledků soutěžního kola.

Ústřední kolo BiO se bude konat ve dnech **22. – 26. 4. 2013** na půdě České zemědělské univerzity v Praze, Fakultě lesnické a dřevařské a Fakultě životního prostředí. Počet soutěžících v ústředním kole je 36 a jejich výběr schvaluje a potvrzuje předsednictvo Ústřední komise BiO (PŘÚK BiO), které jmenuje rovněž členy poroty.

Postupový klíč

Soutěžící jsou vybíráni na základě výsledků krajských kol BiO následovně:

- Z každého kraje postupují přímo vždy dva soutěžící s nejvyšším celkovým počtem bodů v krajském kole. Při **rovnosti bodů** na více místech **rozhoduje vyšší počet bodů** v tomto pořadí:
  1. součet úloh praktické části
  2. test všeobecných biologických vědomostí
  3. speciální určování přírodnin
- Dalších osm soutěžících bude vybráno podle nejvyššího dosaženého počtu bodů v krajském kole v rámci celé republiky, přičemž z každého kraje mohou postoupit max. další dva soutěžící. Tyto na základě krajských výsledkových listin vybere PŘÚK BiO. Při **rovnosti bodů** na více místech **rozhoduje vyšší počet bodů** v tomto pořadí:
  1. součet úloh praktické části
  2. test všeobecných biologických vědomostí
  3. speciální určování přírodnin.

(Viz dále: *Materiály a soutěžní úlohy – Struktura a zaměření soutěžních úloh, str. 3*)

Úkolem jednotlivých organizátorů, resp. krajských komisí BiO je **bezprostředně po skončení soutěže, resp. vyhlášení výsledků krajských kol BiO kategorie A** zaslat kompletní výsledkovou listinu s příslušnými údaji v elektronické podobě Sekretariátu BiO.

Odborná soustředění

Přípravné výběrové soustředění před Mezinárodní biologickou olympiádou

Termín: první část soustředění květen 2013 (termín bude upřesněn), Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta;
druhá část soustředění červen 2013 (termín bude upřesněn), Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta. Soustředění se zúčastní 12 nejúspěšnějších řešitelů ústředního kola BiO.

Letní odborné soustředění Biologické olympiády

Soustředění se zúčastní nejúspěšnější soutěžící krajských kol BiO. Termín akce a veškeré informace týkající se organizačního zajištění, včetně postupového klíče budou včas upřesněny. Organizátoři krajských kol obdrží certifikáty a podrobné informace s pokyny určené pro vybrané soutěžící.

Mezinárodní soutěže

24. ročník Mezinárodní biologické olympiády (MBO) – The International Biology Olympiad (IBO)

Termín: 14. – 21. 7. 2013, Bern, Švýcarsko; www.ibo2013.org, soutěž je určena pro soutěžící BiO kategorie A.

11. ročník Přírodovědné olympiády zemí Evropské Unie – European Union Science Olympiad (EUSO)

Termín: 17. – 24. 3. 2013, Lucemburk, Lucembursko; www.euso2013.lu.

Materiály a soutěžní úlohy

Systém distribuce

Ve školním roce 2012-2013 bude z rozhodnutí ÚK BiO převážná většina materiálů BiO, včetně soutěžních úloh všech kategorií a kol, k dispozici výhradně v elektronické podobě. K distribuci budou sloužit webové stránky BiO a elektronická pošta. Materiály podléhající utajení budou zpřístupněny na internetovém portálu BiO následovně:

- pro školní a okresní kola pověřeným pracovníkům krajských úřadů (odborníky školství, mládeže a tělovýchovy/sportu), případně prostřednictvím organizace pověřené krajským úřadem;
- pro krajská kola příslušným organizátorům krajských kol Biologické olympiády, případně pověřeným pracovníkům krajských úřadů (odborníky školství, mládeže a tělovýchovy/sportu).

Pro soutěžící a organizátory jednotlivých kol BiO vydává Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU) ve spolupráci s Ústřední komisí Biologické olympiády pro tento ročník následující materiály:

Kategorie A a B

1. Přípravný text BiO pro kategorie A a B
  - v PDF formátu uveřejněn na webových stránkách BiO a v tištěné podobě rozeslán v září 2012
2. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení a pokyny pro organizátory školních kol BiO kategorie A a B
  - zpřístupněny pověřeným pracovníkům prostřednictvím internetového portálu BiO v listopadu 2012
3. Zadání soutěžních úloh krajských kol BiO kategorie A a B
  - zpřístupněna organizátorům krajských kol prostřednictvím internetového portálu BiO v březnu 2013
(Upozornění: autorská řešení budou zpřístupněna bezprostředně před konáním příslušného kola)

Kategorie C a D

1. Pokyny pro organizátory, vstupní úkoly, studijní text, doporučená literatura a seznam organismů pro teoretickou a praktickou část
  - uveřejněny na webových stránkách BiO v září 2012
2. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení a pokyny pro organizátory školních kol BiO kategorie C a D
  - zpřístupněny pověřeným pracovníkům prostřednictvím internetového portálu BiO v září 2012
3. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení okresních kol BiO kategorie C a D
  - zpřístupněna pověřeným pracovníkům prostřednictvím internetového portálu BiO v únoru 2013
4. Zadání soutěžních úloh, autorská řešení krajských kol BiO kategorie C a D
  - zpřístupněna pověřeným pracovníkům prostřednictvím internetového portálu BiO v březnu 2013

Struktura a zaměření soutěžních úloh

Každé kolo BiO zahrnuje:

- **test všeobecných biologických vědomostí** – v kategoriích A a B test z celého rozsahu středoškolské biologie, v kategoriích C a D podle tematického zaměření ročníku;
- **úlohy praktické části** – aplikace teoretických vědomostí, předpokládá se osvojení základních dovedností (mikroskopování, práce s preparační lupou, příprava nativních preparátů apod.), v kole ústředním přistupuje rovněž práce v terénu;
- **určování přírodnin** – základem pro výběr objektů pro kategorie A a B je „Seznam přírodnin pro poznávačku“, který byl na školy rozeslán v září 2002 a je rovněž dostupný na webových stránkách BiO. Součástí krajských kol a ústředního kola je i tzv. **speciální určování přírodnin**. Postup provedení a hodnocení této části je uveden v pokynech pro organizátory školních a krajských kol kategorií A a B. Pro kategorie C a D je seznam organismů pro teoretickou a praktickou část uveřejněn v materiálech na webových stránkách BiO.

Soutěžní úlohy BiO všech kol a kategorií podléhají utajení. Se zněním úloh se soutěžící seznamují bezprostředně před jejich vlastním řešením. Utajení soutěžních textů je nezbytnou podmínkou zajištění regulérnosti soutěže, za což zodpovídá organizátor příslušného kola.

Organizace podílející se na zajištění soutěže nejsou oprávněny publikovat soutěžní úlohy BiO na svých webových stránkách a nejsou oprávněny distribuovat materiály jinak, než je uvedeno v propozicích a pokynech.

Program Excellence středních škol

V souladu s vyhlášením rozvojového programu MŠMT „Hodnocení žáků a škol podle výsledků v soutěžích – Excellence středních škol“ zpracovávají krajské komise BiO A a B výsledkové listiny a zároveň poskytují Sekretariátu BiO příslušné údaje o soutěžících. Nezbytnou podmínkou je jednoznačné stanovení pořadí soutěžících a stanovení úspěšných řešitelů. Pro stanovení pořadí soutěžících doporučuje ÚK BiO dodržet následující postup:

Při **rovnosti bodů** na více místech **rozhoduje vyšší počet bodů** v tomto pořadí:

1. součet úloh praktické části
2. test všeobecných biologických vědomostí
3. speciální určování přírodnin

Hodnocení ročníku

Úkolem krajské komise je bezprostředně po skončení příslušného krajského kola zaslat Sekretariátu BiO kompletní výsledkové listiny k archivaci.

Neprodleně po skončení soutěžního ročníku poskytnou krajské komise Sekretariátu BiO příslušné statistické údaje nezbytné pro zpracování hodnocení 47. ročníku dle požadavků MŠMT.

Režim akcí Biologické olympiády se podřizuje věku nejmladšího řádně zapsaného účastníka, resp. soutěžícího.

Závazné dokumenty týkající se organizace Biologické olympiády:

- Vyhláška č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání
- Organizační řád Biologické olympiády
- Propozice 47. ročníku Biologické olympiády

a další informace o soutěži jsou k dispozici na: www.biologickaolympiada.cz

Kontakt

Ing. Helena Božková

tajemnice ÚK BiO

Sekretariát Biologické olympiády

Česká zemědělská univerzita v Praze

Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchbátka

mobil: +420 725 483 557

e-mail: sekretariatbio@rektorat.czu.cz

www.czu.cz